

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยเพื่อศึกษาปัญหาและความคิดเห็นของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ใช้หลักสูตร
ประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) สังกัดสำนักงานการประถม
ศึกษาจังหวัด พัทลุง สงขลา สตูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามลำดับดังต่อไปนี้

1. การกำหนดกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บและรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การดำเนินงานแต่ละขั้นตอนมีรายละเอียดดังนี้

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัยครั้งนี้คือครูสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัด พัทลุง สงขลา สตูล ในปีการศึกษา 2534 ซึ่งเข้าอบรมแนวการใช้
หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ระยะเวลา 4 วัน ระหว่าง
วันที่ 19 เมษายน ถึง 23 พฤษภาคม 2534 ซึ่งมีจำนวนดังนี้

จังหวัดพัทลุง	ครูสอนชั้น ป.1	500 คน	ครูสอนชั้น ป.2	416 คน
จังหวัดสงขลา	ครูสอนชั้น ป.1	743 คน	ครูสอนชั้น ป.2	710 คน
จังหวัดสตูล	ครูสอนชั้น ป.1	236 คน	ครูสอนชั้น ป.2	196 คน
ครูที่เข้าอบรมชั้น ป.1 ทั้งหมด		1,479 คน	ครูสอนชั้น ป.2	1,322 คน

ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างจากครูสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยวิธีสุ่มแบบ

Stratified Random Sampling โดยใช่ประชากรจังหวัดละ 20 เปอร์เซ็นต์ ดังนี้

จังหวัดพัทลุง	100 คน	จากจำนวนครูทั้งหมด	500 คน
จังหวัดสงขลา	148 คน	จากจำนวนครูทั้งหมด	743 คน
จังหวัดสตูล	47 คน	จากจำนวนครูทั้งหมด	236 คน
รวมจำนวนประชากร	295 คน	จากจำนวนครูทั้งหมด	1,479 คน

ตาราง 1 จำนวนครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างของแต่ละจังหวัด

สังกัดจังหวัด	จำนวนครู ชั้น ป.1	จำนวนครู 20 %
พัทลุง	500	100
สงขลา	743	148
สตูล	236	47
รวม	1,479	295

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง เพื่อใช้สอบถามเกี่ยวกับปัญหาและความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ซึ่งแบ่งเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับรายละเอียดส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม แบบสอบถามตอนนี้มุ่งสอบถามกลุ่มตัวอย่างในเรื่องสำคัญ 3 ด้านคือ วิชาทางการศึกษา ประสบการณ์ในการสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และการสอนโดยเน้นกระบวนการเรียนรู้นับจำนวน 8 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบให้ทำเครื่องหมาย ลงใน หน้าข้อความที่เป็นความจริงของผู้ตอบ และมีช่องว่างเป็นเส้นประ..... ให้เขียนคำตอบด้วย

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) โดยแบ่งออกเป็น 6 ด้านคือ

1. หลักการ จุดหมายและโครงสร้าง
2. เนื้อหา
3. อัตรากำลังเรียน
4. แนวการสอน/แผนการสอน
5. การวัดผลและการประเมินผล
6. การนิเทศและการติดตามผล

จำนวน 23 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้า ข้อที่ทรงถามความคิดเห็นของผู้ตอบ หรือทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องหลังข้อความที่ทอ้ง การ และตอนท้ายของคำถามบางข้อมีช่องว่างเป็นเส้นประ.....ให้ผู้ตอบแสดงเหตุผลประกอบความคิดเห็นที่ตอบด้วย

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นอย่างเสรีในคามปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ใน 5 ด้านคือ การอบรมครู การแก้ไขปรับปรุงหลักสูตร การทำเนวการสอน/แผนการสอน การวัดและการประเมินผล การนิเทศและติดตามผล

วิธีสร้างแบบสอบถาม

แบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนทาง ๆ ดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสาร หนังสือวารสาร ผลงานวิจัยและสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 และหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) และสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับศึกษานิเทศก์จังหวัดพัทลุง สงขลา สตูล และครูสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เกี่ยวกับการเรียนการสอน การติดตามผลการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ตลอดจนปัญหาทาง ๆ ที่พบ

2. ศึกษารูปแบบของแบบสอบถามโดยใช้แนวทางตามแบบสอบถามของ วิเชียร เทียบเมือง (วิเชียร เทียบเมือง, 2520 : ภาคผนวก) และของ วิไล ไบวเสวีวงษ์ 2522 : ภาคผนวก) แล้วนำรูปแบบมาปรับปรุงให้เหมาะสมกับเรื่องที่จะศึกษา

3. เขียนนิยามเชิงปฏิบัติการของตัวแปรตามทั้ง 6 ด้าน คือ หลักการ จุดหมายและโครงสร้างของหลักสูตร เนื้อหา อัตราเวลาเรียน เนวการสอน/แผนการสอน การวัดและการประเมินผล การนิเทศและการติดตามผล

4. นำสาระจากข้อ 1 ข้อ 2 และข้อ 3 มาประมวลสร้างแบบสอบถาม รวมทั้งเขียนตามนิยามของตัวแปรตามในปัญหาการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ทั้ง 5 ด้านดังนี้

1. หลักการ จุดหมายและโครงสร้างของหลักสูตร
2. เนื้อหา
3. อัตราเวลาเรียน
4. แนวการสอน/แผนการสอน
5. การวัดและการประเมินผล
6. การนิเทศและการติดตามผล

5. นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นทั้ง 6 กาน ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิช่วยปรับปรุงแก้ไขให้ครอบคลุม พร้อมทั้งคัดเลือกเสริมความและเรียงลำดับคำถามบางข้อใหม่ รวมทั้งแก้ไขภาษาให้สื่อความหมายดียิ่งขึ้นมีจำนวน 7 ทาน ดังรายชื่อต่อไปนี้

5.1 ร.ศ.กร.วิเชิต สังขรัตน์ ภาควิชาหลักสูตรและการสอนวิทยาลัยครูสงขลา ช่วยปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามกลุ่มทักษะคณิตศาสตร์

5.2 ร.ศ.สุปรีกา สังขเกษม ภาควิชาคณิตศาสตร์วิทยาลัยครูสงขลา ช่วยปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามกลุ่มทักษะคณิตศาสตร์

5.3 ร.ศ.ภิญโญ จิตธรรม ภาควิชาภาษาไทยวิทยาลัยครูสงขลา ช่วยปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามกลุ่มทักษะภาษาไทย

5.4 ผ.ศ.ลำควน เกษตรสุนทร ภาควิชาหลักสูตรและการสอนวิทยาลัยครูสงขลา ช่วยปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย

5.5 ผ.ศ.สามารถ คงสะอาด ภาควิชาหลักสูตรและการสอนวิทยาลัยครูสงขลา ช่วยปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

5.6 อาจารย์เกษมทิพย์ ทองพุก ภาควิชาหลักสูตรและการสอนวิทยาลัยครูสงขลา ช่วยปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ

5.7 ผ.ศ.ทัศนีย์ ประธาน ภาควิชาทดสอบและวิจัยการศึกษาวิทยาลัยครูสงขลา ช่วยแก้ไขตรวจทานแบบสอบถามทั้งฉบับ

6. นำแบบสอบถามที่ผู้ทรงคุณวุฒิได้เสนอแนะคัดเลือกเสริมความมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อใช้เป็นข้อความของแบบสอบถามที่จะใช้ในการวิจัยครั้งนี้

7. นำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้วไปทดลอง (try - out) กับครูสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ซึ่งดำเนินการอบรมการใช้

หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) มาแล้ว จำนวน 50 คน

ลักษณะของแบบสอบถาม

ลักษณะของแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับรายละเอียดส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ใน 6 ด้านคือ

1. หลักการ จุดหมายและโครงสร้างของหลักสูตร	จำนวน 4	ข้อ
2. เนื้อหา	จำนวน 3	ข้อ
3. อัตรากำลัง	จำนวน 1	ข้อ
4. แนวการสอน/แผนการสอน	จำนวน 5	ข้อ
5. การวัดผลการประเมินผล	จำนวน 5	ข้อ
6. การนิเทศและการติดตามผล	จำนวน 5	ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นอย่างเสรี คำแนะนำและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

ตัวอย่างแบบสอบถาม

ตอนที่ 1

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงใน หน้าคำตอบหรือเติมข้อความลงในช่องว่างให้ตรงกับความคิดเห็นของท่านตามที่เป็นอย่างจริง

1. เพศ ชาย หญิง

2. วุฒิทางการศึกษา วุฒิครู.....วิชาเอก (ถ้ามี).....

ตอนที่ 2

คำชี้แจง โปรดตอบแบบสอบถามตามความคิดเห็นของท่านโดยทำเครื่องหมาย
ลงใน หน้าคำตอบหรือเติมข้อความลงในช่องว่างให้ตรงตามความคิดเห็นของท่านตามที่
เป็นจริง

1. หลักการ จุดหมายและโครงสร้างของหลักสูตรที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้
ท่านคิดว่ามีความชัดเจน เพียงใด

- ชัดเจนมาก
 ชัดเจนพอสมควร
 ไม่ชัดเจนนัก
 ไม่ชัดเจนเลย

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

2. ท่านคิดว่าเนื้อหาแต่ละกลุ่มประสบการณ์ที่กำหนดไว้ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สอด
คล้องกับจุดมุ่งหมายเพียงใด

เนื้อหา	สอดคล้องมาก	สอดคล้อง พอสมควร	สอดคล้อง เป็นส่วนใหญ่	ไม่สอดคล้อง เลย
1. กลุ่มทักษะภาษาไทย				
2. กลุ่มทักษะคณิตศาสตร์				
3. กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ ชีวิต				
4. กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย				
5. กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ				

ตอนที่ 3

คำถามเปิดโอกาสให้ครูแสดงความคิดเห็นอย่างเสรีหาปัญหาที่พบในการใช้หลักสูตร และข้อเสนอแนะ ไปรจนอกถึงปัญหาที่พบในการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) และให้ข้อเสนอแนะในคานทาง ๆ ทอไปนั

1. การรอบรมครู .....

.....

2. การแกไขปรับปรุงหลักสูตร .....

.....

การเก็บและรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยไคไปแจกแบบสอบถามแกครูสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัด พัทลุง สงขลา สตูล ระหว่างวันที่ 16 - 20 สิงหาคม 2534 ซึ่งเป็น สัปดาห์สุดท้ายของภาคเรียนที่ 1 ไคทุกคุยช้แจกับครูที่เป็นผู้ตอบแบบสอบถามทุกคน จำนวน 295 คน ไคจะเก็บแบบสอบถามคืนในสัปดาห์ที่ 1 ของภาคเรียนที่ 2 (ระหว่างวันที่ 2 - 6 กันยายน 2534)

2. ผู้วิจัยไคไปรับแบบสอบถามคืนระหว่างวันที่ 2 - 6 กันยายน 2534 ไคไคควรว สอบความสมบรูณของแบบสอบถามและไคทุกคุยสัมภาษณ์ผู้ตอบแบบสอบถามทุกคน ไครับแบบสอบ ตามคืนทั้งหมดจำนวน 295 ชุด คิคเป็นรอยละ 100.00

การจัดกระทำกับข้อมูล

เมื่อผู้วิจัยไครับแบบสอบถามคืนมาแล้ไคไคำเนินเป็นลำดับขั้นดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบรูณของแบบสอบถามทุกชุด พบว่าแบบสอบถามที่สมบรูณนำไป ใช้วิเคราะห์ไค 293 ชุด คิคเป็นรอยละ 99.32

2. จำแนกแบบสอบถามตามลักษณะตัวแปร คือ วิช ประสภารณการสอน และ การสอนไคเน้นกระบวนการ เรียนรู เพื่อทดสอบความแตกค่างของความคิดเห็นของครูตาม สมมติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้

3. รวบรวมความถี่ของคำตอบแต่ละขอ แคะค่านในตอนที่หนึ่งและตอนที่สอง แล้ หาค่าร้อยละ ตอนที่สามซึ่งเป็นความคิดเห็นอย่างเสรีของครูนั้นไคสรุปไว้เป็นหมวดหมู่เรียง , เรียงลำดับตามความสำคัญ

4. เปรียบเทียบความแตกต่างของความถี่เห็นของครุระหว่างครุที่มีจุด ประสิทธิภาพ การสอน และการสอนโดยเน้นกระบวนการเรียนรู้ ท่างกันว่าจะมีความถี่เห็นในเรื่อง หลักการ จุดหมายและโครงสร้างของหลักสูตร เนื้อหา อัตราเวลาเรียน แนวการสอน/แผนการสอน การวัดผลและการประเมินผล การนิเทศและการติดตามผล ของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) แตกต่างกันหรือไม่ โดยใช้วิธีการทดสอบ คายสแควร์ (Chi - Square)

สถิติที่ใช้

1. การร้อยละจากสูตร

$$\text{การร้อยละของรายการใด} = \frac{\text{ความถี่ของรายการนั้น}}{\text{ความถี่ทั้งหมด}} \times 100$$

2. ค่าคายนสแควร์ (Chi - Square) จากสูตร

$$\chi^2 = \frac{\sum (O - E)^2}{E}$$

เมื่อ χ^2

แทนคายนสแควร์

O

แทนความถี่ใดจากการปฏิบัติ

E

แทนความถี่ตามสมมติฐาน

(Ferguson, 1972 : 174)